

Фиқҳ дарслари (119-дарс). Махси ва тахтакачга масҳ тортиш ва синдирувчилари (тўртинчи мақола)

13:00 / 14.01.2021 2403

Тахтакачга масҳ тортиш шариатга киритилишига далил:

﴿مَلَسَ وَهُيَلَعُ هَلَلَا هَلَلَ صَلَلَ لُو سَرَلَاقَ هَلَلَ أَقْنَعُ هَلَلَ لَلَا يَصَرِّ رَبَّ أَجْنَعَ وَحْرُجَ هَلَعَ - هَسْوُمَ كَشَ - بَصْغَى وَمَمَّيَتَى نَأْرَهَيْ فَكَيَنَأْكَ آمَنَ دُواَدَ وَبَأْرَوَبَ دَرَفْنَا وَدَسَجَ رَئَاسَ لَسْغَى وَأَهَلَعَ حَسْمَى مُثَقْرَخَ﴾

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Унга фақатгина таяммум қилиши, жароҳатга латта боғлаши, сўнгра унинг устидан масҳ тортиши ва баданининг қолганини ювиши кифоя қилар эди», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

Демак, жароҳатли одам ғусл ва таҳорат пайтида жароҳатига сув теккизмаса жоиз. Агар жароҳатни боғлаб олган бўлса, ўша боғланган латта устидан масҳ тортишнинг ўзи кифоя қиласи. Жароҳати йўқ аъзоларини ювади.

Тахтакач тушиб кетса, ҳечқиси йўқ.

Бемор одамга қўйилган тахтакач ёки унинг ўрнидаги нарса у намоз ўқиётган вақтда тушиб кетса, ҳеч нарса бўлмагандек, намозини давом эттираверади. Агар намоздан ташқарида тушса, ўрнига қайтариб қўяди ёки бошқасини қўяди.

Аммо тузалиб тушса, бундан мустасно.

Яъни тахтакач жароҳат тузалган пайтда тушса-ю, у намозда бўлса, намозини янгидан бошлаб ўқийди. Намоздан ташқарида бўлса, тўлиқ таҳорат қилмасдан, фақат тушиб кетган нарсанинг ўрнини ювиб қўяди.

Оёқни тўсиб турувчи нарсадан бошқа фақат тахтакачгагина масҳ тортилади.

Яъни маҳси ва унинг ҳукмида бўлган юқорида айтиб ўтилган оёқ кийимларидан бошқа дўппи, салла, телпак, қўлқоп, чопон каби нарсаларга масҳ тортиб бўлмайди.

Масҳнинг муддати бетаҳоратлик етганидан бошлаб муқимга бир кечаю бир кундуз. Мусофирга уч кечаю, уч кундуз.

Бу ҳукмни фуқаҳоларимиз қуйидаги ҳадиси шарифлардан олганлар:

يَلَعْ سَمْلَانَعَ شَئَاعُ تَلَاسِ : لَاقُونَعُ مَلَلَا يَصَرَّهُنَأَمْ بَحْرَشُنَعَ
عَمُ رَفَاسُيَ نَاكُنَافُ هَلَسَفِ بَلَاطِ يَبَأْنَبَابَكَلَعْ : تَلَاقَفُ نَنِيَفُخَلَا
هَلَلَلُوْسَرَلَعَجَ : لَاقَفُ هَانَلَأَسَفَ هَمَلَسَوْهَلَلَصَهَلَلَلَلَلَوْسَرَ
هَلَلَلَوْأَمْوَيِ وَرَفَاسُمَلَلَنُهَلَلَأَلَلَوْمَأَيِّهَلَلَلَسَوْهَلَلَلَصَهَلَلَلَ
يَئَاسَنَلَأَوْمَلَسُمُهَأَوْرَمَيَقُمَلَلَ

Шурайҳ ибн Ҳонеъ розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Оишадан маҳсига масҳ тортиш ҳақида сўрадим. У киши:

«Сен Ибн Абу Толибдан сўра, у Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билан бирга сафар қилар эди», деди. Ундан сўраган эдик:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам мусофир учун уч кечаю уч кундуз, муқим учун бир кечаю бир кундуз қилганлар», деди».

Муслим ва Насоий ривоят қилишган.

Муқим одам бир кечаю бир кундуз маҳсига масҳ тортиши мумкин. У муддат ўтгандан кейин эса, агар таҳорати синмаган бўлса, маҳсини ечиб, оёғини ювиши шарт.

Мусоғир одам эса уч кечаю уч кундуз махсисига масҳ тортиб юраверса бўлади. У муддатдан ўтиб кетса, мусоғир ҳам махсисини ечиб, оёғини ювиши лозим.

مَلَسَ وَهْيَ لَعُولَلَا يَلْصَنَلِنَعْ هَنَعْ يَبَنَلِنَعْ هَنَعْ يَصَرَّتَبَأَثَنْبَةَمْيَنْخَنَعْ
هَلْيَلَوْمُويْمِيْقُمْلَلَوْهَتَأَلَثَرَفَأَسْمَلَلَنْيَفْخَلَا يَلَعْخَسَمَلَا يَلَأَقْ
يَذْمَرَّتَلَأَوْدُوَادَوْبَأَهَاوَرْ

Хузайма ибн Собит розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Махсига масҳ тортиш мусоғир учун уч кун, муқим учун бир куну бир кеча», дедилар».

Абу Довуд ва Термизий ривоят қилишган.

(Давоми бор)

«Кифоя» китобининг биринчи жузидан